

Nova ISO norma 45001:2018

Iskustva u Austriji

sa stajališta inspektora rada i revizora/trenera

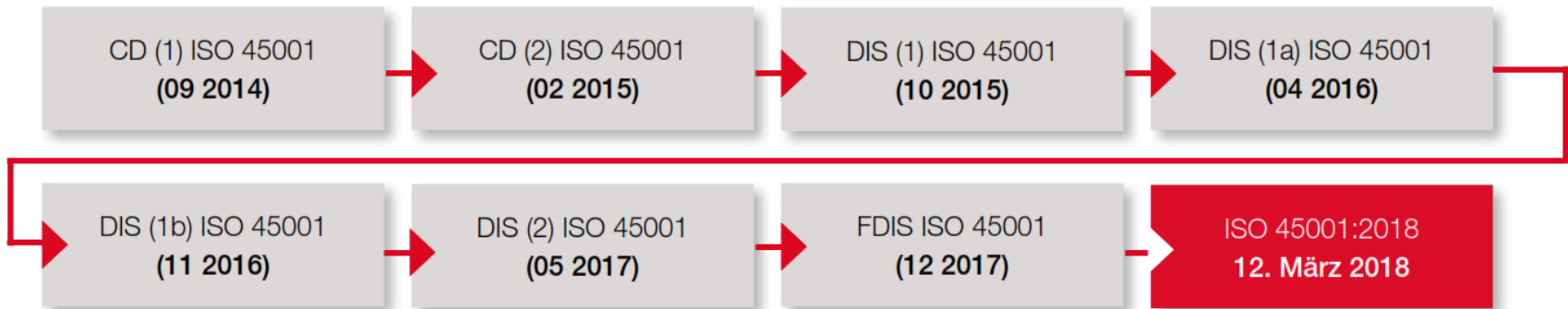
Andreas Drivodelits, dipl. ing.

Opatija, 2019.

1

Dugi put do ISO norme 45001

Der lange Weg zur ISO 45001

IAF MD 21:2018
IAF MD 22:2018

ISO 17021-10
(04 2018)

Nova norma ima oznaku **ISO 45001:2018** OHS (Sustavi upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnošću na radu) i direktna je nasljednica norme BS OHSAS 18001.

Occupational

Health and

Safety Management Systems Requirements

Načelo ISO norme 45001

Svrha ISO norme 45001 je upravljanje uvjetima i čimbenicima na radnom mjestu koji negativno utječu na:

- zdravlje i
- sigurnost
  - radnika (uključujući privremene radnike, izvršitelje posla/izvođače)
  - posjetitelja ili
  - trećih osoba

kako bi se izbjegle nesreće na radu, profesionalne bolesti i bolesti uvjetovane radom.

Motivacija za postizanjem standarda koji vrijedi diljem svijeta

Globalno*

svakih 15 sekundi
premine 1 radnik

153 nesreće
na radu svakih 15
sekundi

2.300.000
radnika
premine
godišnje

317.300.000
nesreća na radu
godišnje

*ILO global statistics Jan 2016

Austrija**

1 radnik
premine svakih
1,7 dana

1 nesreća na radu
svakih 3,3 minute

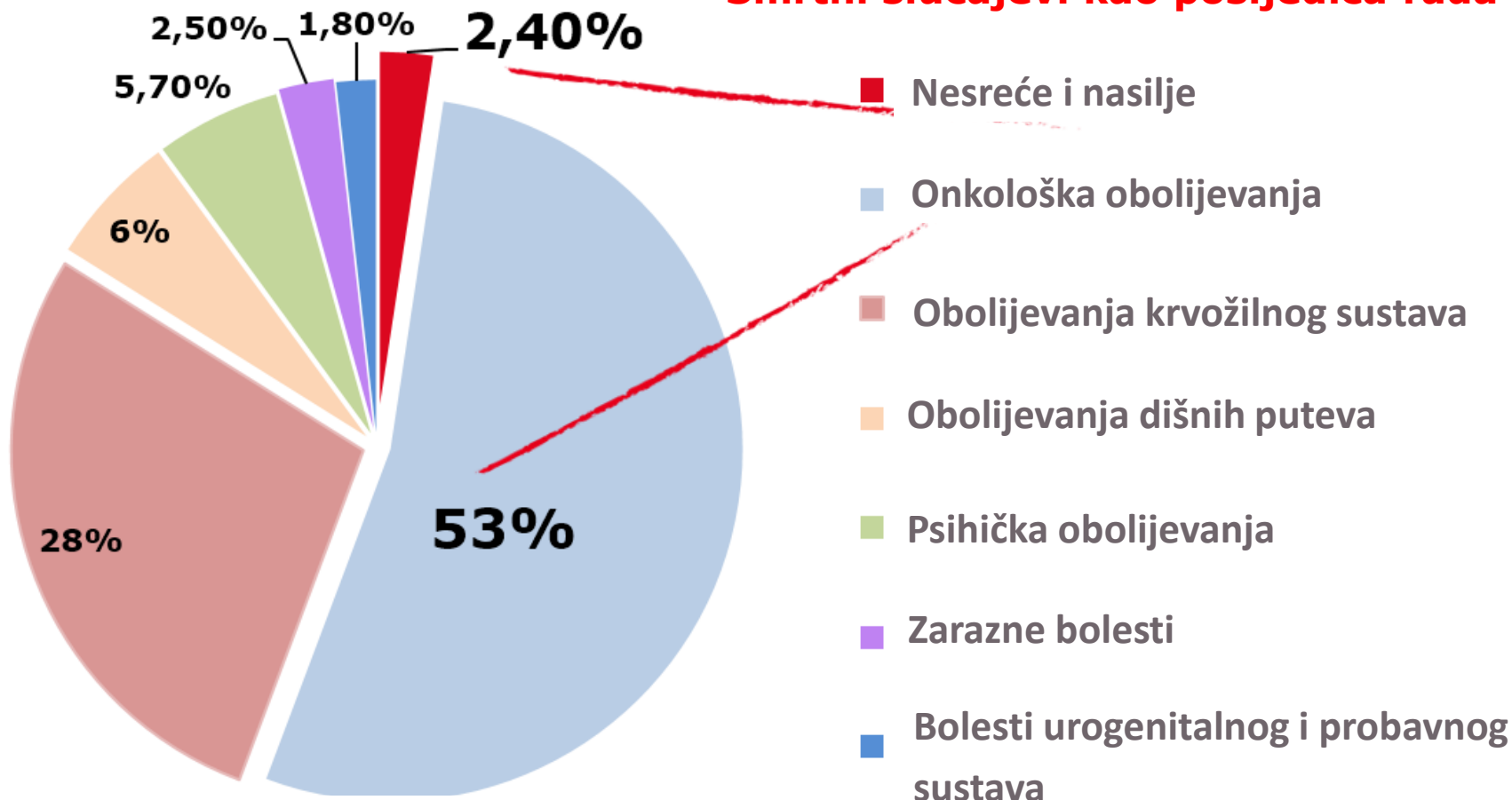
214
radnika premine
godišnje

157.906
nesreća na radu
godišnje

** AUVA Statistika za 2016.

Zašto globalni pristup?

Smrtni slučajevi kao posljedica rada (EU)

Izvor:
Slika br. 3. i tekst na devetoj strani preuzeti iz knjige
„Onkološka obolijevanja uzrokovana radom” autora Jukke Takale”

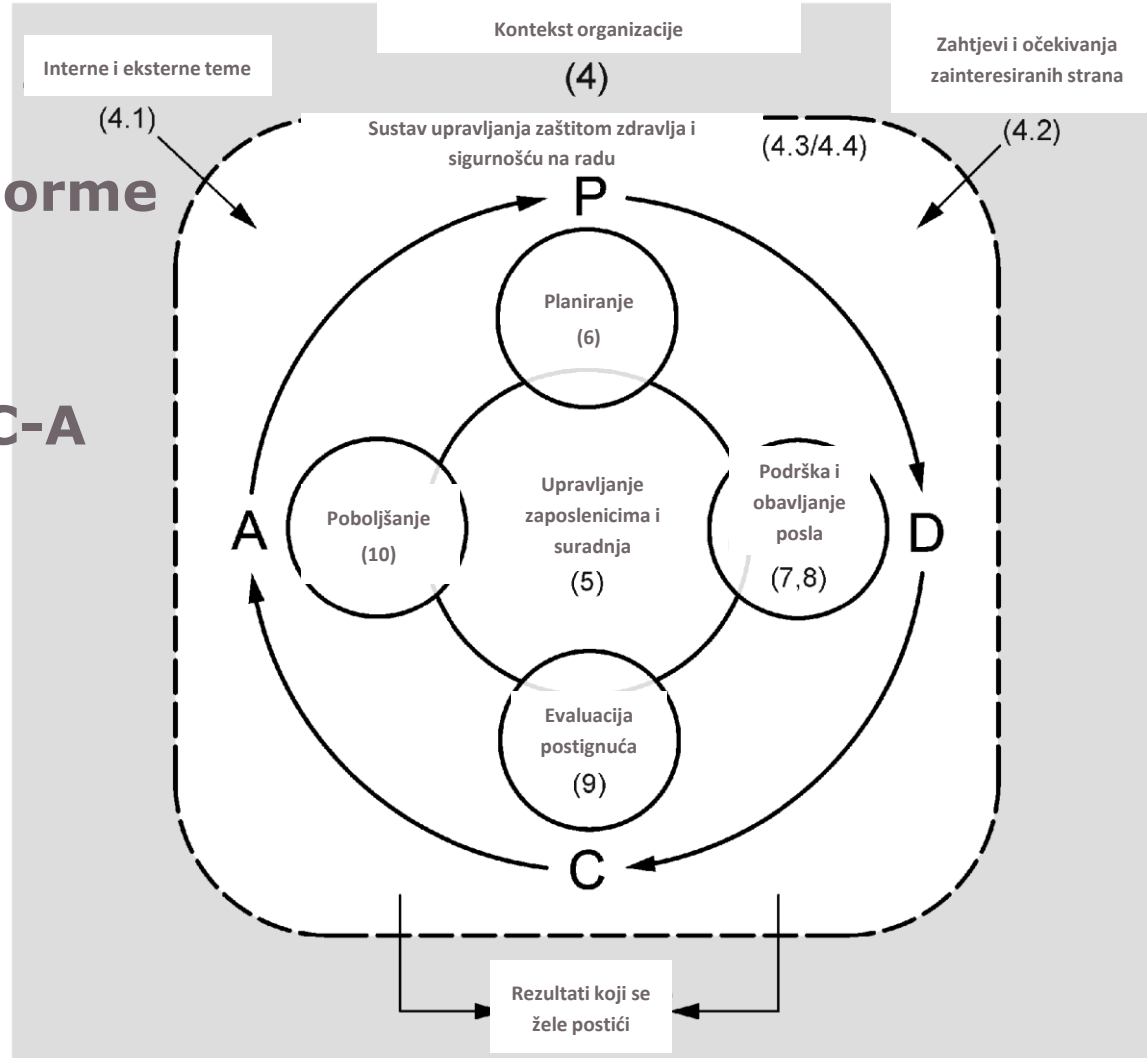
Globalni pristup

- **GLOBALNI PRISTUP** (Temelj za nacionalne zakone i programe)
  - Strateški okvir EU-a za područje sigurnosti i zaštite zdravlja na radu 2014.-2020.
  - Austrijska strategija zaštite na radu 2013. – 2020.
    - U suradnji s nositeljm osiguranja od nesreće na radu i profesionalnih bolesti težište na „kancerogenim radnim tvarima”.

Primjer procesa ISO norme 45001

Temelj ISO norme
45001

Krug P-D-C-A

Struktura ISO norme 45001 (temelj je Aneks SL)

1) Područje primjene

2) Normativi

3) Termini

4) Kontekst organizacije

- 4.1 Razumijevanje organizacije i njezinog konteksta
- 4.2 Razumijevanje potreba i očekivanja zaposlenika i drugih zainteresiranih strana
- 4.3 Utvrđivanje područja primjene Sustava upravljanjem zaštitom zdravlja i sigurnošću na radu
- 4.4 Sustav upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnošću na radu

5) Upravljanje zaposlenicima i njihova suradnja

- 5.1 Upravljačko tijelo (uprava) i dužnosti
- 5.2 Politika sigurnosti i zaštite zdravlja na radnom mjestu
- 5.3 Uloge, odgovornosti i ovlasti organizacije
- 5.4 Savjetovanje i suradnja zaposlenika

Struktura ISO norme 45001 (osnova je Aneks SL)

6) Planiranje

- 6.1 Mjere postupanja s rizicima i šansama
- 6.2 Ciljevi sigurnosti i zaštite zdravlja te planiranje njihovog postizanja

7) Podrška

- 7.1 Resursi
- 7.2 Stručnost (kompetentnost)
- 7.3 Svijest
- 7.4 Komunikacija
- 7.5 Vođenje evidencije

8) Obavljanje posla

- 8.1 Planiranje i upravljanje na razini poduzeća
- 8.2 Planiranje opasne situacije i reakcija na rizik

Struktura ISO norme 45001 (temelj je aneks SL)

9) Evaluacija postignuća

- 9.1 Kontrola, mjerenje, analiza i evaluacija postignuća
- 9.2 Interni revizor
- 9.3 Evaluacija upravljačke strukture

10) Poboljšanja

- 10.1 Općenito
- 10.2 Slučaj, nonkonformizam i korektivne mjere
- 10.3 Kontinuirano poboljšanje

Usporedba ISO norme 45001 – Zakon: područje važenja

- **Za zaposlenike uključujući najviše upravljačke strukture**
- **Osobe u djelokrugu poduzeća**
  - Izvršitelji posla/izvođači
  - Klijenti
  - Posjetitelji
  - ....
- **Za radnike**
- **Ustupljene radnike**
- **Radnike drugih poduzeća koji su obuhvaćeni koordinacijom**

Usporedba ISO norme 45001 – Zakon: radno mjesto

■ Radno mjesto

Mjesto unutar zone utjecaja organizacije na kojem se osoba mora zadržavati zbog obavljanja posla.

■ Radno mjesto

■ Radionica

■ Gradilište

■ Izdvojeno radno mjesto

Usporedba ISO norme 45001 – Zakon: suradnja

Savjetovanje i suradnja (poglavlje 5.4)

Primjeri suradnje propisane zakonom:

- Saslušati mišljenje radnika i suradnja radnika
- Zadaci i suradnja povjerenika za sigurnost
- Zadaci stručnjaka za prevenciju
- Ustavni zakon o radu (ArbVG)
- Odbor za rad

Usporedba ISO norme 45001 – Zakon: planiranje

Utvrdživanje mogućih šansi i rizika (6. poglavlje)

- Utvrđivanje opasnosti
- Procjena
- Utvrđivanje mjera
- Kontrola učinkovitosti

Evaluacija (čl. 4. Zakona o zaštiti na radu)

Usporedba ISO norme 45001 – Zakon: komunikacija

Komunikacija (poglavlje 7.4)

Primjeri situacija koje je potrebno prijaviti nadležnom inspektoratu rada:

- Imenovanje i opoziv odgovornih osoba s ovlastima
- Imenovanje povjerenika za sigurnost
- Predviđena primjena određenih radnih tvari
- Trudnoća radnica
- Rad radnika u trajanju duljem od maksimalno dopuštenog trajanja radnog vremena
- .....

Usporedba ISO norme 45001 – Zakon: vođenje evidencije

Vođenje evidencije (poglavlje 7.5)

Primjeri evidencije propisane zakonom

- Evidencija radnog vremena
- Dokumentacija o sigurnosti i zaštiti zdravlja
- Osposobljavanje
- Evidencija stručnjaka za prevenciju
- Evidencija nesreća na radu
- Popis radnika izloženih buci
- Evidencija o provjeri kvalifikacija radnika (prije početka rada) i o naknado provedenim provjerama (kasnije tijekom obavljanja posla)
- .....

Prednosti sa stajališta inspektora rada (1)

- Poštovanje zahtjeva propisanih zakonom na dobrovoljnoj osnovi
- Poznavanje zahtjeva propisanih zakonom
- Evaluacija poštovanja zakonskih obveza
- Uobičajena revizorska provjera/provjera situacije putem internih/eksternih revizora
- Redovita kontrola putem eksternih (revizora)
- Utvrđivanje odgovornosti i ovlasti
- Strukturirana pohrana dokumentacije

Prednosti sa stajališta inspektora rada (2)

- Sustavno pristupanje temi „Sigurnost i zaštita zdravlja” (ciklus/krug PDCA)
- Sustavna obrada mjera
- Sustavno evidentiranje slučajeva (nesreća, obolijevanja, slučajeva relevantnih za sigurnost)
- Sustavno, strukturirano istraživanje nesreća
- Jačanje svijesti u pogledu sigurnosti i zaštite zdravlja
- Utvrđivanje načina komunikacije
- Motivacija radnika putem suradnje i konzultacija
- ...

Što donosi nova ISO norma 45001:2018?

- Primjenu na sve oblike i veličine organizacija
- Viši stupanj integracije pomoću Aneksa SL (=>IMS)
- Standardizirani termini u svijetu menadžmenta
- Priznavanje sustava upravljanjem zaštitom zdravlja i sigurnošću na radu na međunarodnoj razini
- Kontekst organizacije - upoznavanje okruženja
- Intenzivnije uključivanje najviših upravljačkih struktura
- Povećanje kompetentnosti radnika
- Motivacija svih radnika putem razgovora i njihovog sudjelovanja
- Jačanje važnosti prevencije

Što donosi nova ISO norma 45001:2018?

- Otkrivanje potencijala racionalizacije
- Kontinuirano poboljšanje sustava upravljanjem zaštitom na radu
- Bolju pravnu sigurnost
- Procjenu rizika odgovornosti
- Upravljanje rizicima i šansama na razini poduzeća
- ...

Problematična područja kod certificiranja ISO norme 45001

Već oko 200 poduzeća u Austriji ima certifikat prema ISO normi 45001:2018 koji je izradio Quality Austria.

- Definicije termina nisu precizne:
  - zaposlenici
  - radno mjesto
  - suradnja zaposlenika
  - slučaj

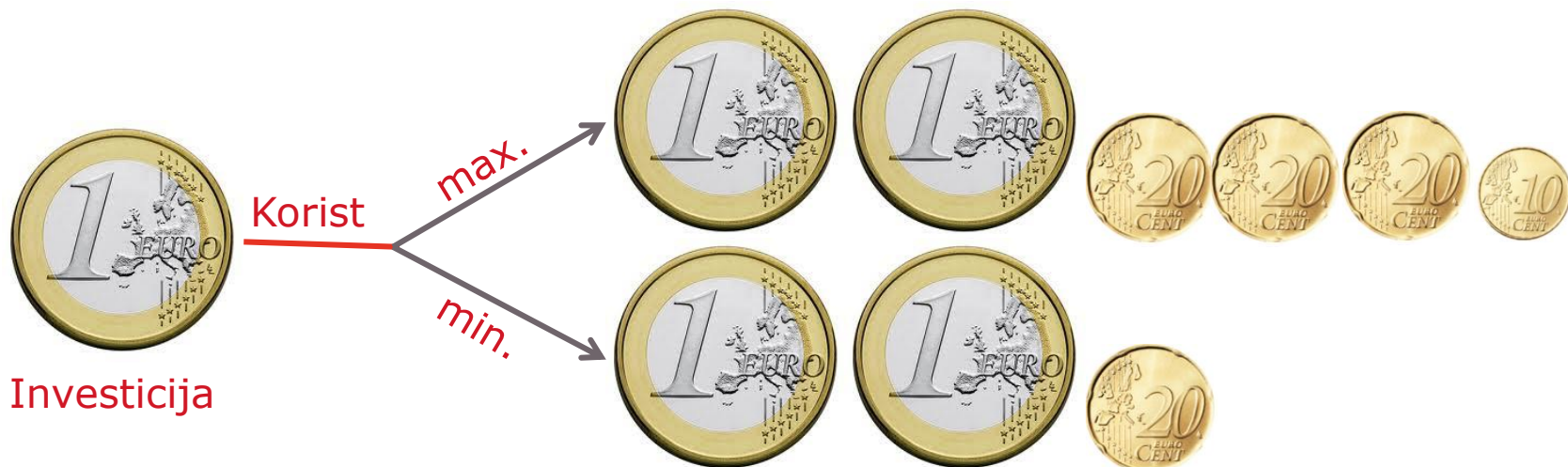

- Nema potpunog sustava revizije prema ISO normi 45001:2018
- Nema potpune evaluacije menadžmenta prema ISO normi 45001:2018.

Povratak prevenciji (*Return on Prevention*)

Troškovi prevencije

Korist prevencije

Quelle: AUVA

Sustav upravljanja prema ISO normi 45001
pomaže
da radnici
na kraju radnog dana
i
na kraju radnog vijeka
ostanu **zdravi!**

Kontakt podaci

Andreas Drivodelits, dipl.-ing.

Voditelj odjela za zaštitu prava posebnih skupina radnika
Zamjenik voditelja službe

Franz Schubert Platz 2
7000 Željezno

Tel: +43 (0) 2682/64506-0

fax: +43 (0) 2682/64506-24

e-mail: andreas.drivodelits@arbeitsinspektion.gv.at